

Onderwerp	
Verwervingsstrategie Hulp bij het huishouden	
Nummer	2021/132960
Portefeuillehouder	Meijs, M.-Th.
Programma/beleidsveld	2.1 Voorzieningen volwassenen
Afdeling	MO
Auteur	Paardekoper, P.B.
Telefoonnummer	023-5115272
Email	ppaardekoper@haarlem.nl
Kernboodschap	Het beroep op de maatwerkvoorziening Hulp bij het huishouden stijgt de laatste jaren sterk. Enerzijds door de invoering van het Abonnementstarief Wmo, anderzijds doordat inwoners steeds langer zelfstandig thuis blijven wonen. Dit leidt tot zowel een financiële als inhoudelijke opgave: <i>hoe kunnen we in de toekomst alle inwoners blijven ondersteunen binnen het beschikbare budget?</i> Om dat te realiseren kan op korte termijn een aantal maatregelen genomen worden, het invoeren van het Normenkader Hulp bij het huishouden als indicatienorm per 1 juni 2021 is daar één van. Ook op de langere termijn zijn er maatregelen die moeten bijdragen aan het bestendig organiseren van de Hulp bij het huishouden. In de Verwervingsstrategie wordt uitgewerkt op welke wijze een andere organisatievorm van de Hulp bij het huishouden hieraan bijdraagt. Door het inrichten van een algemene voorziening naast een maatwerkvoorziening worden inwoners, die dat kunnen, actiever gestimuleerd om zoveel mogelijk bij te dragen aan de huishoudelijke werkzaamheden. Met een maatwerkvoorziening blijft het mogelijk om aan inwoners met een complexe ondersteuningsvraag gerichte ondersteuning te bieden.
Behandelveorstel voor commissie	Het college stuurt dit besluit zoals afgesproken met de commissie Samenleving ter bespreking naar de commissie. Opmerkingen kunnen verwerkt worden in de definitieve inkoopdocumenten.
Relevante eerdere besluiten	- Informatienota Programma sociaal domein (2020/883976) in de commissie Samenleving op 10 februari.
Besluit College d.d. 26 april 2021	Het college van burgemeester en wethouders Besluit: 1. De Verwervingsstrategie Hulp bij het huishouden vast te stellen. de secretaris, de burgemeester,

1. Inleiding

De Verwervingsstrategie hulp bij het huishouden markeert de start voor de aanbesteding van de hulp bij het huishouden. De komende jaren is een nieuwe impuls nodig is binnen het sociaal domein. Niet alleen vanwege de stijgende kosten, maar ook om passende ondersteuning te kunnen blijven bieden aan inwoners die dat nodig hebben.

De nieuwe verwerving van de hulp bij het huishouden is een kans om te komen tot een transformatie van de bestaande maatwerkvoorziening. Bovendien kan een nieuwe verwerving gebruikt worden om de knelpunten voor de aanbieders van hulp bij het huishouden weg te nemen. De afspraken in het huidige contract komen maar beperkt tegemoet aan de landelijke ontwikkelingen en nieuwe financiële omstandigheden (zoals CAO-wijzigingen en de Algemene maatregel van Bestuur Reële prijs Wmo).

De transformatie van de hulp bij het huishouden richt zich op het organiseren van een algemene voorziening voor hulp bij het huishouden en een maatwerkvoorziening.

2. Besluitpunten college

1. De Verwervingsstrategie Hulp bij het huishouden vast te stellen.

3. Beoogd resultaat

Het bieden van Hulp bij het huishouden aan alle inwoners die dat nodig hebben, binnen de inhoudelijke en financiële kaders.

4. Argumenten

1. *Hulp bij het huishouden stelt inwoners in staat zich te redden in het dagelijks leven en mee te doen in de samenleving*

Hulp bij het huishouden is voor veel inwoners het eerste moment waarop zij in aanraking komen met de ondersteuning die vanuit de Wmo wordt geboden. De Hulp is iemand die geregeld over de vloer komt en daarmee inzicht krijgt in hoe het met iemand gaat en of er wellicht andere ondersteuning nodig is. Dat maakt aanbieders van hulp bij het huishouden belangrijke partners. Partners die zich mede verantwoordelijk voelen voor de opgave om inwoners de ondersteuning te bieden die zij nodig hebben, binnen de daarvoor beschikbare financiële kaders. De Hulp bij het huishouden draagt daarmee bij aan de doelstellingen van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015. In de Verwervingsstrategie (bijlage 1) wordt beschreven op welke wijze in de toekomst zoveel mogelijk inwoners ondersteund kunnen blijven worden, binnen de beschikbare financiële middelen.

2. *Via een algemene voorziening worden inwoners gestimuleerd om, zoveel mogelijk, zelf bij te dragen aan het huishouden.*

Het grootste (ongeveer 85%) deel van de inwoners die gebruik maken van de Hulp bij het huishouden hebben een enkelvoudige ondersteuningsvraag. Zij zijn nog goed in staat de regie te voeren over het huishouden en er is geen sprake van complexe problematiek. Door een algemene voorziening in te richten met een standaard aantal uren, gebaseerd op het Normenkader Hulp bij het huishouden, worden inwoners gestimuleerd om zoveel mogelijk zelf een bijdrage te leveren aan het huishouden. Voor de ondersteuning via een algemene voorziening wordt een eigen bijdrage in rekening gebracht via het Abonnementstarief Wmo.

Voordelen van deze algemene voorziening zijn dat hulp bij het huishouden voor inwoners beschikbaar is zonder uitgebreid onderzoek (vergelijkbaar met de huidige toegangssystematiek waarbij telefonisch een indicatie wordt gesteld). Dat de administratieve lasten beperkt kunnen worden maar ook dat inwoners worden gestimuleerd om zelfstandig een bijdrage te leveren aan het huishouden.

3. Van inwoners wordt gevraagd dat zij, waar mogelijk, een bijdrage leveren aan het huishouden.

Inwoners die te maken hebben met een enkelvoudige ondersteuningsvraag voor hulp bij het huishouden worden ondersteund via een algemene voorziening. Zij krijgen een vast aantal uren ondersteuning en worden gestimuleerd om zoveel mogelijk een bijdrage te leveren aan de huishoudelijke werkzaamheden. Dat kan betekenen dat in vergelijking met de huidige situatie inwoners minder uren ondersteuning gaan ontvangen. Daarbij zal een zorgvuldige overgangsfase ingericht worden. Met inwoners wordt het gesprek aangegaan om te kijken welke werkzaamheden overgenomen moeten worden en op welke wijze zij zelf een bijdrage aan het huishouden. Indien er sprake is van minder uren Hulp bij het huishouden zal een termijn van drie maanden aangehouden worden om gefaseerd naar de nieuwe situatie toe te werken.

4. Via een maatwerkvoorziening blijft het mogelijk om inwoners in een complexe situatie of met een grote ondersteuningsvraag gericht te ondersteunen.

Inwoners met een complexe ondersteuningsvraag, zoals bijvoorbeeld met dementieklachten of verslavingsproblematiek, worden ondersteund via een maatwerkvoorziening. Zij ontvangen, net als in de huidige situatie een beschikking op basis van uren. De omvang van de ondersteuning wordt vastgesteld op basis van het Normenkader Hulp bij het huishouden. Voor de ondersteuning via een maatwerkvoorziening wordt een eigen bijdrage in rekening gebracht via het Abonnementstarief Wmo.

5. Het past binnen de wettelijke en juridische kaders

Op 18 mei 2016 heeft de Centrale Raad van Beroep geoordeeld dat de toekenning van de hulp bij het huishouden, met als resultaat 'een schoon en leefbaar huis' een duidelijke maatstaf in de beleidsregels of een concrete beschikking op urenbasis vereist. Binnen de algemene voorziening wordt gewerkt met standaard pakketten die gebaseerd zijn op het Normenkader Hulp bij het huishouden. De Verwervingsstrategie past daarmee binnen de juridische kaders.

6. *De organisatiewijze moet bijdragen aan het beheersbaar houden van de kosten voor de Hulp bij het huishouden.*

Het aantal gebruikers van de Hulp bij het huishouden is de laatste jaren sterk gestegen. Met name voor het invoeren van het Abonnementstarief Wmo. Daar naast zijn de kosten van de Hulp bij het huishouden gestegen door de Algemene maatregel van Bestuur reële prijs Wmo en de invoering van de nieuwe CAO voor Verpleeg, Verzorgingstehuizen en Thuiszorg (VVT). In de Programmabegroting is een taakstelling opgenomen op de Hulp bij het huishouden van € 200.000,- in 2021 oplopend tot € 500.000,- in 2025.

7. *Samenwerking met een beperkt aantal strategische partners*

In de informatienota *Programma Sociaal Domein* (2020/883976) is beschreven dat in de komende jaren een nieuwe impuls nodig is binnen het sociaal domein. Niet alleen vanwege de stijgende kosten, maar ook om passende ondersteuning te kunnen blijven bieden aan inwoners die dat echt nodig hebben. Onderdeel daarvan is het sluiten van overeenkomsten met een aantal strategisch partners. Zodat met deze partners gezamenlijk gewerkt kan worden aan het invullen van de financiële en inhoudelijke opgave. Bovendien kan hierdoor beter gestuurd worden op de kwaliteit van de dienstverlening aan inwoners.

8. *Aanbieders van Hulp bij het huishouden is om input gevraagd voor het toekomstbestendig organiseren van de Hulp bij het huishouden.*

Eind 2020 is er met zes zorgaanbieders intensief overleg gevoerd. Het gaat om zowel landelijke aanbieders als regionaal opererende aanbieders. Samen met deze aanbieders is onderzocht welke maatregelen op korte en welke maatregelen op langere termijn bij kunnen dragen aan het beheersbaar houden van de kosten. Dit is verwerkt in de Verwervingsstrategie Hulp bij het huishouden.

5. Risico's en kanttekeningen

1. *Impact voor aanbieders en inwoners*

Momenteel zijn de contracten voor de Hulp bij het huishouden gesloten via een Open-House procedure. Dat houdt in dat elke aanbieder die aan de kwaliteitsvereisten voldeed een overeenkomst heeft gekregen. Momenteel zijn er overeenkomsten gesloten met dertien partijen. Via de verwerving worden overeenkomsten gesloten met een beperkt aantal partners (het definitieve aantal wordt vastgesteld in de inkoopdocumenten). Dat kan betekenen dat niet alle huidige partijen gecontracteerd worden en dat inwoners moeten 'overstappen' naar een andere aanbieder. Binnen de verwerving zal aandacht zijn voor het zoveel mogelijk in standhouden van de bestaande relatie tussen inwoner en Hulp. Bijvoorbeeld door te kijken naar de mogelijkheden om personeel over te nemen.

2. *Taakstelling op totale Wmo-budget is aanzienlijk*

Naast de taakstelling die opgenomen is in de Programmabegroting 2021 is de komende jaren een aanvullende taakstelling opgenomen van ruim € 5.000.000,- op de Wmo-maatwerkvoorzieningen.

Binnen alle Wmo-maatwerkvoorzieningen wordt geprobeerd invulling te geven aan deze taakstelling. Het inrichten van een nieuwe systematiek voor hulp bij het huishouden moet hier voor een deel aan bijdragen. Het is echter niet de verwachting dat deze taakstelling in zijn geheel ingevuld kan worden.

6. Uitvoering

Na het vaststellen van de Verwervingsstrategie worden de inkoopdocumenten opgesteld en wordt het kostprijsonderzoek uitgevoerd. Na publicatie en gunning moeten overeenkomsten gesloten worden per november/december 2021. Zodat met de uitvoering gestart kan worden per januari 2022.

7. Bijlage

- Verwervingsstrategie Hulp bij het huishouden